

ma linija – boja. U njihovim radovima očuvan je predmet što se odrazilo i na prisustvo teme. Repertoar stilskih postupaka je širok od ekspresivnih, intimističkih, poetskih do geometrizovanih i simboličkih.

Interesovanja umetnika za vizuelnu dramatičnost forme, bar u njihovim ranim stvaralačkim fazama, rezultirala je velikim brojem ekspresionističkih pejzaža. Aleksandar Tomašević, slikar geometrijske orijentacije i konzervator u Zbirci je zastupljen pejzažom čija je suština predočena ekspresivno, širokim, slobodnim i funkcionalnim potezima, bez zadržavanja na detaljima. Pejzaži Bože Ilića poseduju slične karakteristike. Bliski poetskom realizmu, ali i ekspresivni, istina na jedan "utišan" i "mek" način karakterističan za autora su i pejzaži Stevana Maksimovića. Sasvim drugačije vrednosti nose pejzaži Ksenije Divjak, Vujaklije, Srbinovića. Pažljivo birajući sadržaje i forme, u dosluhu sa vlastitom prirodom Ksenija Divjak ostvaruje

pejzaže koji su posebno razmišljanje nad životom i prirodom. Inspirisani starom kamenom plastikom i narodnom umetnošću, pejzaži Lazara Vujaklije uzbudljivi su simboli života. Oštrijom negacijom prirode Mladen Srbinović formi daje slobodniji izraz. Njegovi pejzaži su između viđenog i doživljenog. U Zbirci izdvojeno mesto imaju pejzaži Boška Petrovića, prikazani u okviru ciklusa Njive i Hlebovi. Organizovani kao niz horizontalnih površina svetlog i hladnog kolorita, ovi pejzaži sugerišu stabilnost i mirnoću, baš kao i vojvođanske ravnice.

Već na osnovu ovog kratkog pregleda vidimo da su se početkom šeste decenije na našoj likovnoj sceni otvorili mnogi dinamički procesi, u okviru kojih se pejzaž realizovao kroz najrazličitije pravce i poetike. Izložbom pejzaža iz Zbirke kolekcionara Rajka Mamuzića želeli smo da ukažemo na one novine i lična traženja umetnika koja su ovaj period učinile izuzetno značajnim u razvoju naše istorije umetnosti.

Andrej Tišma

DRAGANA B. STEVANOVIĆ

ART Klinika

Mlada beogradska umetnica Dragana B. Stevanović (1975), koja je 2001. diplomirala na Akademiji umetnosti u Novom Sadu, a sada završila post-diplomske studije na istoj visokoj školi, predstavlja se u novosadskoj "Art klinici" nizom radova u domenu slikarstva, crteža i fotografije, koji čine njenu magistarsku izložbu.

Slike nose karakteristike ekspresivne figuracije, u stilu zidnih grafita, sa dominantnim crtežom i ispisanim tekstovima. Mada Stevanovićeva slikane scene ne izvodi detaljno, može se nazreti njihova urbana tematika. Figure i lica u među odnosu su izvedeni su shematski, sa naglašenim glavama, često bez

detalja odeće. Emocija je transponovana bojama: zelenom, narandžastom i plavom. Preko islikanih površina autorka iscrtava oblike masnim pastelom i kredom, dodajući im dramatiku i dinamiku. Uz slike velikog formata izloženi se i brojni mali crteži koji deluju kao skice, beleške ideja. U izdvojenom malom izložbenom prostoru "Šok galerije" Stevanovićeva je izložila stotinjak fotografija malog formata (pet centimetara) nastalih u poslednje tri godine, na kojima se nižu beleške iz života: sa ulice, putovanja, enterijera, veoma upečatljive, često humorne, koje podcrtavaju umetničin krug interesovanja i iskustva koja su rezultirala velikim slikarskim kompozicijama. Dragana B. Stevanović je do sada imala sedam samostalnih izložbi. Učestvovala je preko četrdeset grupnih izložbi, projekata, radionica, seminara i performensa u zemlji i inostranstvu. Redovna je članica Udruženja likovnih umetnika Srbije od 2003. godine.